

[Justitsministeren.]

en forpligtelse til at beskytte fremmede landes repræsentationer mod overgreb, og det gælder, ganske uanset hvilket lands repræsentation der er tale om, og ganske uanset fra hvilken kant og af hvilke grunde angrebet sættes ind.

For at give politiet mulighed for i tide at træffe de nødvendige forholdsregler i forbindelse med afvikling af demonstrationer skal alle optog og møder i forvejen anmeldes til politiet. Ifølge § 8, stk. 1, i politivedtægten for København skal dette ske senest 24 timer, før de skal finde sted. Ved denne anmeldelse skal politiet have oplysning om tidspunktet, ruten og mødestedet, og politiet kan efter politivedtægten foreskrive ændring heraf, når det må anses for påkrævet af hensyn til færdslen. Endvidere skal de anvisninger vedrørende ordenens opretholdelse, som gives af politiet, iagttages.

Politiets opgave i forbindelse med en demonstration begynder således allerede før selve demonstrationen, idet man gennem aftaler med arrangørerne kan lægge sådanne rammer for demonstrationen, at denne kan gennemføres på en for alle parter tilfredsstillende måde. Dette muliggør, at politiet kan beskytte offentlige interesser over for demonstrationer, men det indebærer samtidig, at politiet kan træffe foranstaltninger, der tjener til at beskytte fredelige demonstrationsdeltagere mod følgerne af uroligheder. For at uroligheder kan undgås, er det nødvendigt, at arrangørerne selv er indstillet på en fredelig afvikling.

Når omstændighederne taler derfor, henstiller politiet til arrangørerne, at de selv opfordrer demonstranterne til at gå fredeligt hjem, når eventuelle taler afsluttes. Det behøver næppe mange forklaringer, hvorfor det bliver uhyre vanskeligt at beskytte freden, hvis arrangørerne ikke følger denne henstilling eller trods god vilje ikke er i stand til at bremse elementer, der ønsker uroligheder i stedet for en værdig demonstration.

Må jeg i øvrigt i denne forbindelse nævne følgende bestemmelser, der har betydning i den her nævnte henseende, og jeg vil gerne nævne dem, fordi jeg tror, det er af stor betydning, at offentligheden er bedre kendt med de regler, der gælder, end den er i øjeblikket.

Jeg vil for det første nævne grundlovens §§ 79 og 80. § 79 lyder, som sikkert de fleste af dette tings medlemmer ved, således:

„Borgerne har ret til uden forudgående tilladelse at samle sig ubevæbnede. Offentlige forsamlinger har politiet ret til at overvære. Forsamlinger under åben himmel kan forbydes, når der af dem kan befrygtes fare for den offentlige fred.“

Og § 80:

„Ved opløb må den væbnede magt, når den ikke angribes, kun skride ind, efter at mængden tre gange i kongens og lovens navn forgæves er opfordret til at skilles.“

Jeg vil gerne også nævne lov af 11. februar 1863 angående omordningen af Københavns politi m. v. Det hedder dér i § 12:

„Når opløb finder sted, må politiet med magt adskille mængden, dog først efter at de tilstedeværende 3 gange i kongens og lovens navn forgæves er opfordret til at adskilles. Ved offentlige forsamlinger under åben himmel skal politiet yde sin bistand til at opretholde ordenen. Opstår der uorden, som udarter til voldelig adfærd, kan politiet fordre forsamlingen hævet; efterkommes ikke denne fordring, kan politiet selv erklære forsamlingen for hævet og indskrider da som ved opløb. Ved andre offentlige forsamlinger kan politiet efter anmodning fra forsamlingens leder yde sin bistand til ordenens overholdelse og på hans begæring, eller når der opstår ufred eller slagsmål, anholde eller med magt fjerne fredsforstyrrelser.“

Og det siges i den følgende paragraf, § 13:

„I de i foregående paragraf omhandlede tilfælde skal, efter at de dér foreskrevne opfordringer til at adskilles er sket, enhver tilstedeværende, der af politidirektøren, vicepolitidirektøren, en politiinspektør eller en politiassistent dertil særlig opfordres, være forpligtet til at yde politiet den bistand, der står i hans magt, til genoprettelse af orden og rolighed. Den, der undlader at efterkomme en således til ham rettet opfordring, straffes med bøder“

og så er det jo en gammel bestemmelse:

„indtil 50 rigsdaler. Enhver er pligtig til, når som helst det forlanges af en ved det udøvende politi ansat, som enten er i uniform eller foreviser politiskilt eller et